

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 47.

W Krakowie 16 Grudnia 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318. — Bez odpowiedzialności. —

Biuro kolejowe Izby handlowej i przemysłowej z oddziałem dla reklamacyi należytości frachtowych udziela kupieckim i przemysłowym interesentom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacji i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszelkich kwestiach przewozowych.

Reklamacye, wynikające z przewozu towarów uskutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtorem, z góry umówionem

20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należytości kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

4% od likwidowanych kwot refakcyjnych,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencyę Biura kolejowego zostały opuszczone.

Unormowanie obrotu.

Zajęcie cylindrów miedzianych z pieców w łazienkach.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 6. grudnia b. r. (Dz. p. p. 405) zarządzone zajęcie cylindrów miedzianych w łazienkach, opalanych węglami lub drzewem.

Właściciele lub przechowawcy pieców z cylindrami miedzianymi winni przed dniem 15. stycznia 1917 zgłosić w biurze oznaczonym przez władzę gminną posiadaną ilość pieców, podać miejsce (gminę, ulicę, numer domu), w którym piece się znajdują oraz nazwisko i adres. W zgłoszeniu należy poświadczyc, że właściciel pieców zajętych stara się sam o cylindry zastępcze (z blachy cynowanej) lub też uprasza o ich dostawę.

Właściciele pieców, którzy nie prosili o dostawę cylindrów zastępczych, obowiązani są sprzedać cylindry miedziane do dnia 25. lutego 1917 Centrali metalowej w Wiedniu lub też do tego samego czasu odesłać właściwej komisji odbiorczej dla metali i aliaży (na dworcu północno-zachodnim w Wiedniu).

W wypadkach odstąpienia cylindrów miedzianych do Komisji odbiorczej ustanowiono cenę odbioru w wysokości 5 K. za 1 kg. czystej miedzi. Zarząd wojskowy zwróci nadawcy kosztu transportu. Przy przesyłkach kolejowych należy postarać się o urzędowe potwierdzenie liczby i ciężaru nadanych cylindrów.

Równocześnie z nadaniem przesyłki do transportu kolejowego winni właściciele nadesłać do właściwej komisji odbiorczej spis oddanych przedmiotów. W spisie tym należy podać nazwisko właściciela lub przechowawcy, powiat polityczny, dotychczasowe miejsce umieszczenia cylindrów, miejsce nadania, znaki umieszczone na przesyłkach zapomocą druku kolorowego, liczbę i ciężar brutto i netto potwierdzony przez urząd kolejowy.

Przy dostawie cylindrów miedzianych nie przewożonych koleją należy przesłać do komisji odbiorczej przed dniem 25. lutego 1917 wyżej wspomniany spis. Miejsce i dzień odbioru będzie oznaczony przez Komisję.

Odpis spisu winni zgłaszający nadesłać bezpośrednio do c. k. Centralnej Komisji rekwizycyjnej w Wiedniu (K. k. Zentralrequisitionskommission, Wien I. Kriegsministerium).

Do zawiadomienia Komisji rekwizycyjnej obowiązani są też właściciele, którzy sprzedali piece Centrali metalowej.

Właściciele zajętych pieców, reflektujący na piece zastępcze winni podać odnośny wymiar cylindrów na formularzu, który otrzymają po zgłoszeniu.

Kontrolę nad wykonywaniem powyższych przepisów powierzy Ministerstwo handlu inspektorom przemysłowym, którzy będą mieli prawo wglądu w księgi kupieckie.

Zwykły wymiar karne.

Utworzenie Centrali naftowej.

W celu unormowania rozdziału nafty dla pokrycia zapotrzebowania krajowego, utworzono Centralę naftową z siedzibą w Wiedniu (I. Teinfaltstrasse 1).

Do kompetencji Centrali należy też uskutecznianie dostaw nafty zagranicę.

Centrala naftowa stoi pod nadzorem Ministra handlu i będzie spełniała swe czynności według jego wskazówek.

Kontrolę państwową wykonywać będą komisarze rządowi, którym przysługuje prawo udziału i zwolnienia posiedzeń plenarnych oraz wglądu w księgi i zapiski Centrali.

W celu ustalenia norm rozdziału nafty dla zapotrzebowania krajowego powołał Minister handlu Radę przyboczną, złożoną z przedstawicieli przemysłu naftowego i konsumentów.

Obowiązek zgłaszania zapasów, przyrostu i ubytku przetworów olejów mineralnych, zarządzony na mocy rozporządzeń ministeryalnych z 20. września b. r. (Dz. p. p. 323 i 324), odnosi się obecnie także do zapasów nafty, których ilość należy podać do wiadomości Centrali dnia 1. i 15. każdego miesiąca.

Obowiązek zgłaszania, dotyczący kupców oraz przedsiębiorstw dla wspólnego poboru olejów mineralnych, rozciągnięto obecnie na kupców i przedsiębiorstwa dla wspólnego poboru nafty, których zapasy według stanu z 13. grudnia b. r. wynoszą co najmniej 10 cetnarów. Jeżeli zapasy te zmaleją przed dniem zgłoszenia, wtedy właściciele wolni są od obowiązku zawiadomiania Centrali, a to tak długo, dopóki zapasy nafty nie wzrosną do ilości 10 cetnarów.

Producenci nafty winni 1. każdego miesiąca podać do wiadomości Centrali ilość wyprodukowaną w danym miesiącu oraz przypuszczalną wysokość produkcji w miesiącu następnym.

Centrala naftowa udzielać będzie specjalnych zezwoleń na sprzedaż nafty.

Wydawanie powyższych zezwoleń dla przedsiębiorstw znajdujących się pod zarządem państwowym lub wojskowym, nadto dla przedsiębiorstw kolejowych należy do kompetencji Ministerstwa handlu.

Centrala naftowa upoważniona jest do wydawania zleceń i wskazówek producentom, kupcom i przedsiębiorstwom dla wspólnego poboru odnośnie do sprzedaży nafty odsprzedawcom, bez względu na zawarte przez nich umowy o dostawę z przedsiębiorstwami kolejowymi.

Za specjalnem zezwoleniem Ministra handlu może Centrala udzielać zleceń co do sprzedaży nafty także innym właścicielom i przechowawcom, niż wyżej wymienieni.

Wydanie zarządzeń koniecznych dla przestrzegania przepisów, ogłoszonych przez Centralę, należy do władz politycznych pierwszej instancji.

Nowe rozporządzenie postanawia dalej, iż Minister handlu i upoważnione władze polityczne krajowe wydawać mogą przepisy, celem uregulowania sprzedaży detalicznej i użytkowania nafty. Na mocy tego postanowienia mogą być zaprowadzone karty poboru oraz rejonowanie sprzedaży nafty.

Czynności przeciwne powyższemu rozporządzeniu karane będą przez władze polityczne pierwszej instancji.

Organizacja przemysłu kauczukowego.

Ministerstwo handlu zamierza obecnie przystąpić do organizacyi przemysłu kauczukowego. W tym celu potrzebny jest Ministerstwu wykaz przedsiębiorstw, któreby przy tego rodzaju organizacyi weszły w rachubę.

Izba handlowa i przemysłowa wzywa tedy przedsiębiorstwa przemysłowe tuł. okręgu, które się trudnią przeróbką większych ilości gumy surowej, gutaperki, balaty, mieszaniny gumy, rozczynów gumowych, odpadków gumowych oraz sporządzonych z nich regeneratów, jakoteż wytwórców ceraty, którzy mają być wcieleni jako grupa fachowa do Związku przemysłu kauczukowego, względnie bawełnianego, ażeby bez złożeń nie podali Izbie następujące daty:

1) brzmienie firmy oraz siedzibę przedsiębiorstwa, i nazwisko kierującego,

2) czy przedsiębiorstwo czynne było przed wojną, czy też je założono już w czasie wojny (w ostatnim wypadku podać datę założenia),

3) czy przedsiębiorstwo jest obecnie w ruchu, czy w spoczynku (w ostatnim wypadku podać datę unieruchomienia),

4) rodzaj przedsiębiorstwa (fabryka gumy, fabryka kabli, itd.) oraz rozmiary przedsiębiorstwa (ilość robotników, wymiar podatku zarobkowego i t. d.).

Zebrałe daty prześle Izba w najbliższych dniach na ręce Ministerstwa handlu w Wiedniu.

Ograniczenia oświetlenia i ogrzewania.

Trudności produkcji i przesyłki węgla do poszczególnych obszarów Monarchii spowodowały Rząd do wydania rozporządzenia z 6. grudnia br. (Dz. p. p. 406) w sprawie oszczędzania światła i opału.

Dla kupców, sprzedających towary w otwartych sklepach, wyjąwszy sklepy ze środkami spożywczymi, zarządzono zamykanie sklepów o godzinie 7-mej wieczorem w czasie do 30. kwietnia 1917. Powyższe rozporządzenie nie obowiązuje jedynie w dni powszednie od 15. do 23. grudnia wyłącznie oraz w razie przeprowadzenia spisu inwentarza, zmiany lokalu, w końcu w razie konieczności kontynuowania sprzedaży w celu uniknięcia zepsucia towarów.

Również ograniczono ruch w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich. Bez względu na przyznaną godzinę policyjną, przedsiębiorstwa gospodnio-szynkarskie nie będą mogły być otwarte po godzinie 11. wieczorem, kawiarnie zaś po godzinie 12-tej.

Oświetlenie wystaw sklepowych ograniczono do jednej trzeciej dla sklepów, oświetlających dotychczas swe wystawy kilkoma lampami, zaś do połowy dla sklepów nie używających dotychczas więcej niż dwóch lamp.

Polityczna władza powiatowa może udzielić ulg w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie. Zakazaniem jest też oświetlanie z zewnątrz lokali zabawowych, sklepów, kawiarni, i t. p. oraz urządzenie wszelkiego rodzaju reklam świetlnych, z wyjątkiem wypadków, w których prąd elektryczny wytwarzany jest wyłącznie siłą wodną.

Zwykłe postanowienia karne.

Przywóz i wywóz towarów.

Wywóz materii wełnianych i bawełnianych z Niemiec.

C. i k. Ambasada w Berlinie zawiadomiła Ministerstwo handlu, iż w przyszłości nie będą udzielane zezwolenia na wywóz z Niemiec materii wełnianych, bawełnianych i mieszanych z wełną lub bawełną.

Wnoszenie podań do c. i k. Ambasady z prośbą o pośrednictwo jest zatem bezcelowe.

Niemieckie Centralne Biura wywozowe dla wyrobów żelaznych i stalowych.

Biuro handlowo-polityczne w Wiedniu zawiadomiło Izbę, iż Ministerstwo spraw zewnętrznych wydało wykaz niemieckich Biur Centralnych, do których należy się zwracać w sprawie uzyskania zezwolenia na wywóz z Niemiec wyrobów żelaznych i stalowych.

Biura te załatwiają podania, wniesione przez firmy niemieckie. Powyższy spis ma zatem dla

naszych firm o tyle znaczenie, o ile zamierzają zwracać się do Biur Centralnych w sprawie wywozu pośrednio przez firmy niemieckie. Jeśli zaś firmy tutejsze starają się same o uzyskanie pozwolenia na wywóz, winny zgłaszać się do c. k. Ministerstwa handlu, które interweniować będzie u władz niemieckich za pośrednictwem c. i k. Ambasady w Berlinie.

Ambasada przestrzega firmy przed wnoszeniem podań równocześnie do Ministerstwa i do Biura Centralnego; władze niemieckie załatwiają bowiem w takich wypadkach oba podania oddzielnie, a przez wnoszenie podwójnych podań zwiększa się ilość metali, którą petenci zamierzają wywieść, co pociąga za sobą utrudnienia w uzyskaniu zezwolenia.

Blizszych informacji odnośnie do adresów niemieckich Biur Centralnych udziela interesentom Izba handlowa i przemysłowa.

Wywóz do Niemiec.

W Niemczech objęto zakazem przywozu wódkę z owoców, jagód, wina lub moszczu, nadto arak i rum.

Równocześnie wydano zakaz przewozu przez Niemcy jaj.

Wywóz z państw neutralnych.

W Szwecyi wydano zakaz wywozu nieobrobionych skór z renów, celuloidu, celoidynu, szkła wodnego, podeszew do obuwi (z wyjątkiem korkowych), beczek blaszanych, trawy morskiej, jarzyn i korzeni kuchennych, włókien kokosowych, płyt fotograficznych, śrub metalowych (z wyjątkiem śrub ze srebra chińskiego), wosku pszczelnego, zapalek z drzewa, przeznaczonych do użytku krajowego, korków, przędzy, siarkanu sody, wszelkich materiałów roślinnych używanych do robót koszykarskich, nadto żelaza surowego i płyt żelaznych.

W Danii zakazano wywozu kwasu siarkowego.

W Holandyi objęto zakazem wywozu ser przyrządzony z kminkiem, ryby świeże (z wyjątkiem łososi, węgorzy i ryb stawowych), wszelkie jarzyny oraz perfumy.

W Norwegii zakazano wywozu włośia końskiego i bydłowego, grzyw końskich i szczeciny swińskiej.

Obrót towarowy z obszarem okupowanym w Belgii.

Wedle doniesienia c. i k. Komisarza przy ces. niem. Jenerał-Gubernatorstwie w Brukseli, wolno obecnie wywozić towary z Monarchii do Belgii bez specjalnych zezwoleń na przywóz.

Sprawy handlowe.

Import wędlin i salami z Węgier.

Ministerstwo handlu zawiadomiło Izbę, iż do dnia 16. grudnia b. r. nie będą wydawane poświadczenia transportowe na import wędlin i salami z Węgier, ponieważ kontyngent przeznaczony na ten okres miesięczny już został wyczerpany.

Dalsze zgłoszenia będą przyjmowane po 16. grudnia b. r. w którym to dniu zaczyna się nowy okres kontyngentowy.

Podania o udzielenie poświadczeń transportowych należy wnosić do c. k. Urzędu żywnościowego (K. k. Amt für Volksernährung) w Wiedniu.

